

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ -
ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА РОБОТИ
З ТАЛАНОВИТОЮ МОЛОДДЮ

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання вченої
ради Сумського обласного
інституту післядипломної
педагогічної освіти
від 03.06.2021 № 5

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Департаменту освіти і
Сумської облдержадміністрації

від 15.06.2021 № 330-ОД

Навчальна програма
з позашкільної освіти соціально-реабілітаційного напрямку
«Креативне рукоділля»

5 років навчання

Автори:

Юрченко Оксана Миколаївна – керівник гуртка комунального закладу Сумської обласної ради – обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю

Несвіт Світлана Олександрівна – культорганізатор комунального закладу Сумської обласної ради – обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю

Рецензенти:

Серих Л.В. – кандидат педагогічних наук, доцент, докторант Інституту проблем виховання АПН України, завідувач кафедри теорії і методики змісту освіти комунального закладу Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Крекотіна Т.М. – методист комунального закладу Сумської обласної ради – обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проблема розвитку дитячої творчості є однією з найбільш актуальних у наш час. Формування особистісних творчих здібностей забезпечується залученням дітей і підлітків до оволодіння народним декоративним мистецтвом, що є духовним багатством народу; утіленням його моральних, естетичних цінностей і художніх смаків.

Ознайомлення з основами декоративно-прикладного мистецтва здійснюється в процесі освітньої роботи в гуртках закладів позашкільної освіти.

Створення навчальної програми обумовлюється необхідністю залучення дітей та учнівської молоді до навчально-творчої діяльності, популяризації декоративно-ужиткового мистецтва, вивчення та відродження народних традицій рукоділля. Змістом програми передбачається розширене й поглиблене ознайомлення вихованців із народною декоративно-ужитковою творчістю та сучасними техніками за визначеним напрямом, формування умінь і навичок виконання творчих робіт.

Навчальна програма реалізується в гуртку соціально-реабілітаційного напрямку декоративно-ужиткового профілю та спрямована на вихованців віком від 7 до 18 років.

Навчальна програма побудована на основі програм з позашкільної освіти науково-технічного напрямку «Програма гуртка моделювання іграшок-сувенірів» (авт. Гайдай Л. М., Козачок О. В.); «Програма гуртка виготовлення сувенірів» (авт. Євтушенко Н. І., Козачок О. В.); «Програма гуртка паперопластики» (авт. Яременко М. Г., Сухаревська О. М., Печерських Л. Г., Осадчук Л. А., Корнієнко В. Г.); програм з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Бісероплетіння», «Конструювання та моделювання одягу».

Метою програми є формування творчих здібностей вихованців у процесі навчально-творчої діяльності в гуртках декоративно-ужиткового напрямку.

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

- *пізнавальної*: ознайомлення з основними напрямками та техніками декоративно-ужиткового мистецтва;
- *практичної*: формування вмінь і навичок роботи з різними матеріалами та інструментами; виготовлення виробів;
- *творчої*: формування творчої особистості, її художнього смаку, пізнавального інтересу, творчої уяви, фантазії; задоволення потреб особистості у творчій самореалізації;
- *соціальної*: розвиток стійкого інтересу до народного мистецтва, його історії та традицій; оволодіння культурою праці; виховання позитивних якостей емоційно-вольової сфери (самостійність, наполегливість, працелюбність тощо); уміння співпрацювати; виховання доброзичливості й товариськості.

З метою розвитку соціально-психологічної активності вихованців, сприяння їх соціальному становленню, ціннісно-орієнтаційній діяльності у зміст програми введено розділи «Самопізнання» та «Самоменеджмент».

Навчальна програма передбачає 5 років навчання:

- 1-й рік – початковий рівень – 216 год на рік, 6 год на тиждень;
- 2-й рік – основний рівень – 216 год на рік, 6 год на тиждень;
- 3-й рік – основний рівень – 216 год на рік, 6 год на тиждень;

4-й рік – вищий рівень – 216 год на рік, 6 год на тиждень;

5-й рік – вищий рівень – 216 год на рік, 6 год на тиждень.

Гуртки початкового рівня для дітей молодшого та середнього шкільного віку. На заняттях вихованці ознайомлюються з основами кольорознавства та матеріалознавства, напрямками рукоділля (робота з природним матеріалом, папером, тканиною, бісером, плетіння); працюють із різними матеріалами та інструментами; навчаються читати схеми, вибирати та розкроювати текстильні матеріали, шити, плести, оздоблювати вироби, дотримуватися правил техніки безпеки.

Гуртки основного рівня створюються для дітей середнього та старшого шкільного віку. Під час навчання вихованці оволодівають вищим рівнем знань про роботу з папером, тканиною, текстильними матеріалами; навчаються конструюванню та моделюванню одягу; ознайомлюються з більш складними технологіями виготовлення виробів, самостійно працюють із кресленнями; створюють вироби для практичного вжитку.

Гуртки вищого рівня для учнів старших класів та учнівської молоді. Навчання побудовано таким чином, щоб поглибити знання вихованців із конструювання та моделювання одягу, дизайну інтер'єру, удосконалити навички практичної діяльності.

Освітній процес має творчий характер. Вихованці працюють над самостійними проектами та колективними завданнями – виконують окремі частини спільних композицій. Темі подані з урахуванням зростання складності змісту навчального матеріалу.

Підсумком роботи гуртківців є творчі проекти (колективні та індивідуальні), участь у конкурсах, виставках, фестивалях, науково-теоретичних конференціях різних організаційних рівнів.

Програмою передбачено теоретичні та практичні заняття, під час яких інтегруються знання гуртківців із різних сфер знань (народознавство, історія, матеріалознавство, креслення, технологія, дизайн та естетика). Заняття в гуртку забезпечують можливості професійного самовизначення.

Зміст освітньої діяльності в гуртку розроблено з урахуванням змішаних форм навчання з використанням платформ та інструментів дистанційного навчання.

Для естетичного виховання, розширення світогляду гуртківців використовуються такі форми роботи, як екскурсії до музеїв, на виставки декоративно-ужиткового мистецтва тощо.

На заняттях використовується дидактичний матеріал: плакати з кресленнями, різноманітні ілюстрації, фотоматеріали, зразки готових виробів.

Контроль за засвоєнням гуртківцями програми здійснюється виконанням тестових, творчих завдань, створенням індивідуальних і колективних проектів, упродовж усього навчання з урахуванням результатів участі в конкурсах і виставках.

Початковий рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	Теоретичних	Практичних	Усього
Вступ	4	-	4
Розділ 1. Робота з природним матеріалом	8	14	22
1.1. Букети	2	4	6
1.2. Плaskі композиції	2	6	8
1.3. Іграшки-сувеніри	4	4	8
Розділ 2. Робота з папером	8	16	24
2.1. Аплікація з паперу	4	6	10
2.2. Об'ємні іграшки з паперу	4	10	14
Розділ 3. Клаптикова пластика	10	28	38
3.1. Тканини	2	-	2
3.2. Ручні роботи	2	6	8
3.3. Робота за шаблонами	2	6	8
3.4. Печворк	2	10	12
3.5. Аплікація з тканини	2	6	8
Розділ 4. М'яка іграшка	6	26	32
4.1. Українська народна іграшка	2	8	10
4.2. Плaskі іграшки	2	8	10
4.3. Об'ємні іграшки	2	10	12
Розділ 5. Плетіння гачком	6	16	22
5.1. Основи плетіння гачком	4	8	12
5.2. Виготовлення сувенірів та аксесуарів	2	8	10
Розділ 6. Робота з бісером	6	20	26
6.1. Сувеніри та прикраси	2	10	12
6.2. Вишивання бісером	4	10	14
Розділ 7. Сувеніри та подарунки	6	20	26
7. 1. Виготовлення святкових сувенірів і подарунків	6	20	26
Розділ 8. Екскурсійна та виставкова діяльність	-	8	8
8. 1. Екскурсії, виставки, конкурси	-	8	8
Розділ 9. Самопізнання	4	6	10
Підсумок	4	-	4
Разом	62	154	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (4 год)

Теоретична частина. Ознайомлення вихованців з метою та завданнями гуртка. Правила поведінки в гуртку. Правила безпеки праці.

Ознайомлення з традиційними видами рукоділля українського народу. Значення праці в житті людини.

Практична частина. Презентація традиційних і сучасних видів рукоділля. Огляд виставки творчих робіт вихованців відділу.

Розділ 1. Робота з природним матеріалом (22 год)

1.1. Букети (6 год)

Теоретична частина. Природа та фантазія. Бесіда про необхідність бережного ставлення до природи. Види букетів. Заготовка матеріалів і правила їх зберігання. Послідовність складання букетів.

Практична частина. Заготовка матеріалів. Виготовлення букетів.

1.2. Пласкі композиції (8 год)

Теоретична частина. Поняття про композицію. Елементи композиції.

Основні прийоми виготовлення аплікацій. Матеріали та інструменти для роботи. Правила техніки безпеки під час роботи з колючими та ріжучими предметами.

Практична частина. Підбір елементів і матеріалів. Виготовлення аплікацій.

1.3. Іграшки-сувеніри (8 год)

Теоретична частина. Іграшки-сувеніри. Види іграшок-сувенірів. Матеріали та інструменти для роботи. Підбір деталей іграшки та варіанти з'єднання частин.

Практична частина. Виготовлення іграшок-сувенірів. Виготовлення індивідуальних колективних сюжетних композицій.

Розділ 2. Робота з папером (24 год)

2.1. Аплікація з паперу (10 год)

Теоретична частина. Історія винаходу паперу. Різноманітність фактури паперу. Естетика та культура під час аплікаційних робіт. Техніка безпеки. Пласка та об'ємна аплікація. Тематичні або сюжетні аплікації.

Етапи виготовлення аплікацій з паперу: підбір паперу, перенесення малюнка, вирізання деталей та їх заготовка, послідовність виконання робіт.

Практична частина. Виготовлення пласких та об'ємних аплікацій за вибраним сюжетом.

2.2. Об'ємні іграшки з паперу (14 год)

Теоретична частина. Елементи графічної грамоти. Ескіз як вид графічного зображення предметів і деталей.

Основні лінії на ескізах і кресленнях: контурна, лінія згину, розмірна. Позначення місць нанесення клею. Основні геометричні форми. Конструювання іграшок на основі циліндра, конуса, паралелепіпеда. Виготовлення виробів за готовими розгортками.

Виконання креслень – розгортки.

Практична частина. Виготовлення об'ємних іграшок. Створення сюжетних композицій.

Розділ 3. Клаптикова пластика (38 год)

3.1. Тканини (2 год)

Теоретична частина. Тканини. Види текстильних волокон. Основні властивості тканини. Підбір сполучень тканин за кольором і структурою.

3.2. Ручні роботи (8 год)

Теоретична частина. Основні ручні шви тимчасового та постійного призначення. Інструменти та пристрої. Виконання основних волого-теплових робіт. Техніка безпеки під час роботи з колючими та ріжучими предметами, електроприладами.

Практична частина. Виконання зразків ручних швів. Робота з праскою.

3.3. Робота за шаблонами (8 год)

Теоретична частина. Підбір тканини за фактурою та кольором. Визначення лицьового та виворітного боків тканини. Перенесення малюнка на тканину. Розкрій деталей за допомогою шаблонів. Способи з'єднання деталей.

Практична частина. Виготовлення виробів-сувенірів із клаптиків тканини. Гольники «капельюх» і «пеньок».

3.4. Печворк (12 год)

Теоретична частина. Складання орнаментів та узорів із клаптиків тканини. Види паперових шаблонів, їх виготовлення. Розкроювання тканини. Обшивання шаблонів. З'єднання деталей ручним швом «через край».

Практична частина. Виготовлення виробів побутово-ужиткового призначення.

3.5. Аплікація з тканини (8 год)

Теоретична частина. Послідовність виготовлення аплікації. Розробка ескізу, виготовлення шаблонів. Розмітка на тканині, розкрій деталей. З'єднання та наклеювання деталей на підоснову. Аплікація з готових форм. Оформлення робіт.

Практична частина. Виготовлення аплікацій-мініатюр.

Розділ 4. М'яка іграшка (32 год)

4.1. Українська народна іграшка (10 год)

Теоретична частина. Історичні дані про іграшку. Національні традиції виготовлення іграшок. Українські народні традиції в оздобленні одягу. Фольклорна лялька. Роль ляльки в культово-обрядових народних діях.

Поняття про матеріали та інструменти для виготовлення іграшок-сувенірів. Виготовлення національної ляльки,

Практична частина. Виготовлення ляльки-мотанки.

4.2. Пласкі іграшки (10 год)

Теоретична частина. Загальний принцип конструювання пласких іграшок. Виготовлення лекал. Розмітка на тканині. З'єднання деталей. Оформлення та оздоблення виробу.

Практична частина. Виготовлення іграшки з клаптиків міцних тканин (драп, шкіра).

4.3. Об'ємні іграшки (12 год)

Теоретична частина. Поняття про виготовлення іграшок із застосуванням шаблонів геометричних фігур (куля, овал). Робота з креслярськими інструментами. Виготовлення лекал, розкладка на тканині, розкрій. Матеріали для набивання іграшки, правила зшивання та набивання деталей іграшки. Оформлення іграшки згідно з ескізом.

Практична частина. Виготовлення іграшок на основі кульок (курчатко, ведмедик, золота рибка).

Розділ 5. Плетіння гачком (22 год)

5.1. Основи плетіння гачком (12 год)

Теоретична частина. Плетіння гачком. Історія розвитку художнього плетіння. Інструменти та матеріали. Властивості та якість ниток. Умовні позначення, читання схем. Плетіння різноманітних елементів: ланцюжок, стовпчик без накиду, стовпчик з одним і більше накидами, дужки з повітряних петель, кільце. Принцип плетіння кола, квадрата.

Практична частина. Плетіння зразків різних візерунків.

5.2. Виготовлення сувенірів та аксесуарів (10 год)

Теоретична частина. Вибір моделі виробу. Підбір інструментів і матеріалів. Плетіння деталей. Способи та послідовність з'єднання. Оздоблення готового виробу.

Практична частина. Виготовлення плетених сувенірів та аксесуарів.

Розділ 6. Робота з бісером (26 год)

6.1. Сувеніри та прикраси (12 год)

Теоретична частина. Матеріали і інструменти. Різноманітність технік і технологія виконання виробів із бісеру. Поєднання кольорів, способи нанизування. Робота за схемами.

Практична частина. Виготовлення декоративних прикрас (кулон, браслет, обручка, квітка, метелик).

6.2. Вишивання бісером (14 год)

Теоретична частина. Основні способи нашивання бісеру на тканину. Техніка безпеки під час роботи з голкою. Підбір бісеру за розміром і кольором. Способи закріплення ниток на початку та в кінці роботи.

Практична частина. Декорування тканини бісером і пайетками.

Розділ 7. Сувеніри та подарунки (26 год)

7.1. Виготовлення святкових сувенірів і подарунків (26 год)

Теоретична частина. Народні звичаї та обряди. Традиції та свята українського народу та народів світу. Виготовлення святкових сувенірів і подарунків – безмежний простір для фантазії та творчості.

Практична частина. Виготовлення сувенірів-подарунків і вітальних листівок: «Новорічна фантазія», «Різдвяний сувенір», «Великодній кошик», «Весняний передзвін».

Розділ 8. Екскурсійна та виставкова діяльність (8 год)

8.1. Екскурсії, виставки, конкурси (8 год)

Підготовка та участь у конкурсах і виставках за профільною діяльністю. Відвідування виставок декоративно-ужиткового мистецтва. Екскурсії до музеїв. Зустрічі з народними майстрами.

Розділ 9. Самопізнання (10 год)

Теоретична частина. Індивідуально-психологічні особливості людини. Емоції та почуття (радість, гнів, образа, сором, гордість, злість, страх).

Розуміння інших людей. Стосунки в групі. Товариші і друзі. Правила поведінки з ровесниками і старшими.

Практична частина. Самопізнання (порівняння своїх уявлень про себе з уявленнями товаришів, порівняння результатів). Вправи на розвиток уміння розуміти себе та інших «Хто я», «Яким я був, є та буду», «Відгадай емоцію», «На кого я схожий».

Дискусія «Хто такий справжній друг». Вправи на розвиток комунікативної активності «Компліменти», «Сліпець і поводитир», «Робот», «Клеєвий дощик», колективна творча робота «Дім для нашої групи».

Підсумок (4 год)

Підбиття підсумків роботи гуртка за півріччя та рік. Виставка-конкурс робіт гуртківців. Свято «Умілі рученята».

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- властивості природних матеріалів, правила їх збирання та зберігання;
- мати поняття про екологію навколишнього середовища;
- основні правила створення площинної аплікації, поняття про композицію, основи кольорознавства, правила поєднання матеріалів;
- різноманітність фактури паперу, види роботи з папером;
- умовні позначення та лінії на ескізах, кресленнях і їх призначення;
- назви геометричних тіл та фігур;
- техніку аплікаційних робіт;
- інструменти для ручної праці;
- властивості текстильних матеріалів;
- принципи розкрою деталей, способи з'єднання тканин;
- прийоми плетення гачком;
- інструменти та матеріали при роботі з бісером, умовні позначення на схемах;
- поняття «аксесуар», «сувенір», «прикраса»;
- види декоративного оздоблення виробів;
- основні дані про естетику та декор, традиції українського народного мистецтва, основні календарно – обрядові свята українського народу;
- назви основних емоцій і почуттів людини;
- правила поведінки з ровесниками і старшими людьми.

Вихованці мають уміти та застосовувати:

- читати й виконувати найпростіші ескізи та схеми;
- розрізняти кольори за світлом, теплі та холодні;
- створювати композиції та конструювати вироби з природних матеріалів;
- безпечно користуватись інструментами та приладами;
- виконувати прості та об'ємні вироби з паперу;
- виготовляти сувеніри – аплікації, виконувати ескіз, користуватись кресленням;

- виконувати ручні шви, робити розмітку і розкроювати тканину, розрізняти лицьовий та зворотній бік тканини;
- виготовляти вироби з клаптиків тканини;
- виготовляти м'які іграшки за найпростішими викрійками;
- плести ланцюжок, виконувати плетення стовпчиками та плетення по колу, працювати за схемами, добирати інструменти та матеріали;
- плести аксесуари гачком;
- оздоблювати вироби аплікацією та вишивкою;
- виготовляти нескладні сувеніри та прикраси з бісеру;
- вишивати бісером;
- втілювати в самостійній практичній роботі отриманні знання та вміння;
- розуміти власний емоційний стан та емоційні стани інших людей;
- управляти своїми емоціями;
- передбачати наслідки своєї поведінки;
- працювати в команді.

У вихованців мають бути сформовані компетенції:

- *пізнавальна*: оволодіння базовими знаннями з декоративно-прикладного мистецтва; оволодіння базовими знаннями про сучасне мистецтво, початковими технічними та технологічними знаннями про роботу з природним матеріалом, тканиною, папером, бісером, нитками; знаннями з кольорознавства, матеріалознавства, оздоблення виробів;
- *практична*: використання набутих знань, умінь, навичок під час роботи з різними матеріалами; створення композицій із природного матеріалу, паперу, бісеру, ниток;
- *творча*: розвиток творчих здібностей, фантазії, естетичного смаку; набуття досвіду творчої діяльності під час роботи з різними матеріалами; здатності проявляти творчу ініціативу;
- *соціальна*: оволодіння основами культури праці та поведінки; формування уявлень про емоційні стани людей, прояви емоцій, розвиток комунікативної активності, виявлення позитивної мотивації до творчої діяльності; формування вмінь конструктивної взаємодії з однолітками; застосування отриманих знань у соціальній сфері.

**Основний рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО–ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	Теоретичні х	Практичні х	Усього
Вступ	4	-	4
Розділ 1.Робота з папером	6	28	34
1.1.Традиційні українські техніки роботи з папером	4	16	20
1.1.1.Витинанка	2	8	10
1.1.2. Гофрування	2	8	10
1.2. Квілінг	2	12	14
Розділ 2.Клаптикова пластика	8	32	40
2.1.Технологія виконання машинних робіт	2	2	4
2.2.Печворк у стилі «артишок»	2	8	10
2.3.Оригамі з тканин	2	14	16
2.4.Виготовлення клаптикових виробів	2	8	10
Розділ 3. Декоративні вироби з тканин	8	24	32
3.1.Штучні квіти	4	8	12
3.2.Сувеніри й аксесуари	4	14	20
Розділ 4.Плетіння спицями	6	24	30
4.1.Основи плетіння спицями	2	8	10
4.2.Плетіння нескладних виробів	2	12	14
4.3.Оздоблення плетених виробів	2	4	6
Розділ 5.Вишивання шовковими стрічками	8	22	30
5.1. Основні вузли та стібки	4	6	10
5.2.Вишивання квіткових мотивів	4	16	20
Розділ 6. Сувеніри та подарунки	6	20	26
6. 1. Виготовлення сувенірів і подарунків до свят	6	20	26
Розділ 8. Екскурсійна та виставкова діяльність	-	6	6
8.1. Екскурсії, виставки, конкурси		6	6
Розділ 9.Самопізнання	2	8	10
Підсумок	4	-	4
Разом	52	164	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (4 год)

Завдання та план роботи на рік. Правила поведінки в закладі та правила безпеки. Організаційні питання.

Розділ 1. Робота з папером (34 год)

1.1. Традиційні українські техніки роботи з папером (20 год)

1.1.1. Витинанка (10 год)

Теоретична частина. Найбільш поширені в Україні традиційні вироби з паперу, виконані в техніці витинанки. Матеріали та інструменти. Загальні правила вирізування. Найпростіші вироби в техніці витинанки (серветки, фіранки, гірлянди).

Практична частина. Виготовлення витинанок.

1.1.2. Гофрування (10 год)

Теоретична частина. Вироби в техніці гофрування. Гофрування паперу за допомогою «долинок» і «гірок», застосування елементів «ялинкових структур». Зразки та ілюстрації виробів із гофрованого паперу.

Практична частина. Виготовлення найпростіших виробів, виконаних у техніці гофрування: квіти, листівки, метелики, рибки, пташки, ліхтарики, закладки.

1.2. Квілінг (14 год)

Теоретична частина. Квілінг. Ознайомлення з виробами в техніці квілінг. Декоративні композиції зі смужок паперу. Заготовка матеріалу, виготовлення найпростіших форм: туга спіраль, вільна спіраль, крапля, вигнута крапля, око, листок.

Практична частина. Створення композицій із найпростіших форм за зразком. Створення самостійних композицій за власним задумом. Виконання самостійних творчих робіт. Виготовлення святкових листівок.

Розділ 2. Клаптикова пластика (40 год)

2.1. Технологія виконання машинних робіт (4 год)

Теоретична частина. Ознайомлення зі швейними машинами, заправка, усунення дрібних неполадок. Техніка безпеки. Основні машинні шви (з'єднувальні, крайові).

Практична частина. Виконання машинних швів.

2.2. Печворк у стилі «артишок» (10 год)

Теоретична частина. Волого-теплові роботи. Технологія волого-теплових робіт. Основні прийоми волого-теплової обробки. Властивості тканини. Техніка безпеки під час роботи з електроприладами.

Практична частина. Виконання волого-теплових операцій. Виготовлення клаптикових виробів в стилі «артишок» (прихватки, ковдри).

2.3. Оригамі з тканини (16 год)

Теоретична частина. Виготовлення модулів із тканин-«компаньйонів». Робота за шаблоном. Умовні позначення на схемах, правила читання схем. Техніка складання тканевих деталей та елементів. Методи закріплення та з'єднання.

Практична частина. Виготовлення зразків оздоблювальних деталей та елементів. Створення клаптикових виробів із модулів.

2.4. Виготовлення клаптикових виробів (10 год)

Теоретична частина. Вибір і замальовка моделі виробів. Правила роботи з викрійками, виготовлення шаблонів за ними. Розкроювання деталей виробу та послідовність його виготовлення. Правила оздоблення виробів.

Практична частина. Виготовлення виробів побутово-ужиткового призначення.

Розділ 3. Виготовлення декоративних виробів із тканини (32 год)

3.1. Штучні квіти. Троянда (12 год)

Теоретична частина. Штучні квіти. Технологія виготовлення пелюсткових троянд методом скручування косої смужки тканини. Виготовлення квітів за шаблонами.

Практична частина. Виготовлення штучних квітів. Створення композицій.

3.2. Сувеніри та аксесуари (20 год)

Теоретична частина. Творчий підхід у виборі матеріалу й оформленні сувенірів. Повторення основних прийомів роботи з текстильними матеріалами. Розроблення виробу, вибір матеріалів, виготовлення лекал.

Практична частина. Виготовлення рамок для фото, скриньок, подарункових торбинок.

Розділ 4. Плетіння спицями (30 год)

4.1. Основи плетіння спицями (10 год)

Теоретична частина. Матеріали та інструменти. Основи плетіння і обробки полотна: набір петель початкового ряду, лицьова і виворітна петлі, накиди, крайні петлі. Поняття про зразок. Розрахунок петель. Умовні позначення на схемах.

Практична частина. Виготовлення зразків в'язаних узорів за схемами.

4.2. Плетіння нескладних виробів (14 год)

Теоретична частина. Плетіння нескладних виробів (шарф та капелюшок) Розроблення моделі, підбір матеріалів та інструментів. Технологія виготовлення шарфа та капелюшка.

Практична частина. Виготовлення виробів.

4.3. Оздоблення плетених виробів (6 год.)

Теоретична частина. Обробка виробів. Оздоблення плетених виробів. Послідовність виготовлення помпонів та китиць. З'єднання їх з виробом.

Практична частина. Виготовлення помпонів та китиць. Оздоблення виробів.

Розділ 5. Вишивання шовковими стрічками (30 год)

5.1. Основні вузли та стібки (10 год)

Теоретична частина. Матеріали та інструменти. Основні вузли та стібки: протягування стрічки в голку, стрічковий стібок, декоративний та «французький» вузли, шов «петля», стебловий шов.

Практична частина. Вишивання квітів (ромашка, сонях, мальва, колосок, дзвіночок та мак).

5.2. Вишивання квіткових мотивів (20 год)

Теоретична частина. Розробка композицій. Підбір матеріалів, способи перенесення малюнка на тканину.

Практична частина. Виготовлення декоративних виробів з елементами стрічкової вишивки (рамка, картинка, листівка).

Розділ 6. Сувеніри та подарунки (26 год)

6. 1. Виготовлення сувенірів і подарунків до свят (26 год)

Теоретична частина. Ознайомлення з історією свят та обрядів.

Практична частина. Виготовлення сувенірів і подарунків до свят Святого Миколая, Нового року, Різдва, Святого Валентина, 8 Березня, Великодня.

Розділ 8. Екскурсійна та виставкова діяльність(6 год)

8.1. Екскурсії, виставки, конкурси (6 год)

Екскурсії до музеїв міста та на виставки, що відбуваються у відділах ОЦПО та РТМ.

Розділ 9. Самопізнання (10 год)

Теоретична частина. Знайомий і незнайомий Я. Емоції та почуття (доброта, гнів, радість, образа, совість). Стосунки в групі. Як правильно спілкуватися. Як долати роздратування та поганий настрій. Уміння прощати. Як сказати «Ні». Мої можливості. роздратування та поганий настрій. Уміння прощати. Як сказати «Ні». Мої можливості.

Практична частина. Самодіагностика «Артист чи мислитель». Вправи на розвиток уміння розуміти себе та інших: «Маски», «Зобрази ситуацію», «Відгадай емоцію», «Хто це?», «Клейовий дощик», «Хвилина компліментів». Бесіда «Як розпізнати радість». Творча робота «Найщасливіший день мого життя».

Вправи на розвиток конструктивних навичок спілкування: «Вітання», «Золота рибка», «Пиріг з начинкою», «Наполегливість», «Не можу і не хочу» Колективна робота «Світ неіснуючих тварин». Практикум ефективного спілкування.

Підсумок (4 год.)

Підбиття підсумків роботи гуртка за півріччя та за рік. Виставка робіт гуртківців. Визначення кращих робіт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- основи сучасних технік паперопластики;
- техніку витинанки;
- швейне обладнання, інструменти та пристрої, техніку безпеки при роботі з ними;
- основні машинні шви;
- технологію волого-теплових робіт;
- техніку виконання клаптикових виробів;
- методи виготовлення штучних квітів;
- основні правила плетіння на спицях;
- основні стібки та шви в вишивці стрічками;
- основи графічної грамоти, композиції та кольорознавства;
- правила оздоблення виробів з паперу, тканини, ниток;
- назви основних емоцій і почуттів людини;
- свої позитивні і негативні риси;
- правила поведінки в групі.

Вихованці мають уміти та застосовувати:

- використовувати різні прийоми та техніки при виготовленні виробів із паперу;

- виконувати вироби з паперу в різних техніках;
- виконувати машинні шви, заправляти та обслуговувати швейну машину;
- усувати дрібні неполадки;
- виконувати основні волого-теплові операції та безпечно користуватись праскою;
- створювати клаптикові композиції, використовуючи схеми та шаблони;
- добирати матеріали за їхніми властивостями, кольором та фактурою;
- виготовляти штучні квіти із тканини;
- плести на спицях нескладні узори за схемами;
- плести на спицях шарф та капелюшок;
- добирати матеріали та інструменти при вишивці стрічками;
- переносити малюнок на тканину;
- виконувати основні стібки та шви в вишивці стрічками;
- застосовувати отримані знання при створенні композицій з паперу, тканини та стрічок;
- розуміти власний емоційний стан та емоційні стани інших людей;
- управляти своїми емоціями;
- передбачати наслідки своєї поведінки;
- працювати в команді.

У вихованців мають бути сформовані компетенції:

- *пізнавальна*: ознайомлення з народними та сучасними техніками виготовлення виробів (витинанка, плетіння спицями, вишивка, клаптикова пластика), техніками виготовлення штучних квітів, вишивання стрічками; оволодіння знаннями зі швейної справи (швейне обладнання, машинні роботи, інструменти та пристрої, усунення дрібних неполадок);
- *практична*: застосування отриманих знань під час створення композицій із паперу, тканини, ниток, стрічок, використовуючи різні техніки; уміння добирати матеріали за їхніми властивостями, кольором, фактурою; застосування знань зі швейної справи на практиці; розвиток самостійності в практичній діяльності.
- *творча*: розвиток творчих здібностей; набуття досвіду творчої діяльності під час роботи з різними матеріалами;
- *соціальна*: оволодіння основами культури праці та поведінки; формування уявлень про емоційні стани людей, прояви емоцій, розвиток комунікативної активності, виявлення позитивної мотивації до творчої діяльності; формування вмінь конструктивної взаємодії з однолітками; застосування отриманих знань у соціальній сфері.

Основний рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	Теоретичних	Практичних	Усього
Вступ	3	-	3
Розділ 1.Вишивання шовковими стрічками	9	27	36
1.1. Вишивання троянд	3	6	9
1.2.Оздоблення одягу	3	9	12
1.3.Оздоблення інтер'єру	3	12	15
Розділ 2.Плетіння спицями	12	33	45
2.1. Прийоми плетіння	3	-	3
2.2.Плетіння шкарпеток	3	15	18
2.3.Плетіння рукавичок	3	15	18
2.4.Оздоблення плетених виробів	3	3	6
Розділ 3.Конструювання та моделювання одягу	23	37	60
3.1. Основні напрями моди	3	-	3
3.2.Мода і стиль. Композиції в одязі	3	-	3
3.3.Технологія швейних робіт	3	-	3
3.4.Основи матеріалознавства	2	1	3
3.5.Конструювання поясного виробу	3	3	6
3.6.Моделювання спідниць	6	3	9
3.7.Технологія виготовлення спідниць	3	9	12
3.8.Пошиття виробу	-	15	15
3.9.Оздоблення виробу	-	6	6
Розділ 4. Декоративні вироби з тканини	3	24	27
4.1. Виготовлення декоративних виробів із тканини	3	24	27
Розділ 5. Сувеніри та подарунки	6	15	21
5.1. Виготовлення сувенірів і подарунків до свят	6	15	21
Розділ 6. Екскурсійна та виставкова діяльність	-	9	9
6.1.Екскурсії, виставки, конкурси	-	9	9
Розділ 7. Самопізнання	3	6	9
Підсумок	6	-	6
Разом	65	151	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (3 год)

Завдання та план роботи на рік. Правила поведінки в закладі. Техніка безпеки. Організаційні питання.

Розділ 1. Вишивання шовковими стрічками (36 год)

1.1. Вишивання троянд (9 год)

Теоретична частина. Способи вишивання троянд: плетена троянда, перевита троянда складена троянда, трояндовий бутон, зібрана квітка.

Практична частина. Вишивання троянд.

1.2. Оздоблення одягу (12 год)

Теоретична частина. Підбір матеріалів по кольору та фактурі, вбір сюжету, нанесення схеми-малюнка.

Практична частина. Оздоблення трикотажних виробів стрічковою вишивкою.

1.3. Оздоблення інтер'єру (15 год)

Теоретична частина. Оздоблення інтер'єру. Вимоги до оздоблення інтер'єру.

Практична частина. виготовлення сюжетних картин-мініатюр (вбір сюжету, підбір матеріалів, нанесення малюнка на тканину, виготовлення та оздоблення робіт).

Розділ 2. Плетіння спицями (45 год)

2.1. Прийоми плетіння по колу (3 год)

Теоретична частина. Особливості плетіння виробів на п'яти спицях та на кругових спицях.

2.2. Плетіння шкарпеток (18 год)

Теоретична частина. Підбір інструментів і матеріалів, плетіння зразка для розрахунку петель, особливості плетіння шкарпеток, виготовлення виробів.

Практична частина. Плетіння шкарпеток.

2.3. Плетіння рукавичок (18 год)

Теоретична частина. Підбір інструментів та матеріалів, плетіння зразка для розрахунку петель, особливості плетіння рукавичок, виготовлення виробів.

Практична частина. Плетіння рукавичок.

2.4. Оздоблення плетених виробів (6 год)

Теоретична частина. Ознайомлення з видами оздоблення плетених виробів.

Практична частина. Оздоблення плетених виробів помпонами, китицями, стрічковою вишивкою тощо.

Розділ 3. Конструювання та моделювання одягу (60 год)

3.1. Основні напрями моди (3 год)

Теоретична частина. З історії одягу. Основні напрями моди. Напрями сучасної моди.

3.2. Мода та стиль. Композиції в одязі (3 год)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «мода» та «стиль» і композиції в одязі.

3.3. Технологія швейних робіт (3 год)

Теоретична частина. Обладнання та інструменти. Термінологія швейних робіт та волого-теплових робіт.

3.4. Основи матеріалознавства (3 год)

Теоретична частина. Види текстильних волокон: натуральні та хімічні. Властивості ниток, визначення основи та бідкання, лицьового та виворітного боків тканини, направлення ворсу та малюнку.

Практична частина. Вивчення основних властивостей тканини.

3.5. Конструювання поясного виробу (6 год)

Теоретична частина. Правила зняття мірок: основні та допоміжні. Послідовність зняття та правила запису вимірювань. Прибавки. Креслення прямої двошовної спідниці в масштабі.

Практична частина. Зняття мірок. Креслення викрійки прямої двошовної спідниці на свій розмір.

3.6. Моделювання спідниць (9 год)

Теоретична частина. Моделювання спідниць на основі прямої спідниці. Спідниці на кокетці, з воланами, з підрізами. Спідниці розширені та звужені до низу. Спідниці з запахом та клинові. Побудова креслення кльошових спідниць «сонце» та «напівсонце».

Практична частина. Побудова креслення на свій розмір.

3.7. Технологія виготовлення спідниць (12 год)

Теоретична частина. Розкрій. Технологічна послідовність обробки спідниці: обробка основних вузлів і деталей виробу (виточок, швів, застібки, поясу, шліци, розрізу, підшивка низу, остаточна обробка).

Практична частина. Виготовлення зразків.

3.8. Пошиття виробу (15 год)

Практична частина. Підготовка та проведення примірок, усунення недоліків, обробка вузлів, волого-теплова обробка виробу.

3.9. Оздоблення готового виробу (6 год)

Практична частина. Оздоблення готового виробу різними видами оздоблення.

Розділ 4. Декоративні вироби з тканини (27 год)

4.1. Виготовлення декоративних виробів із тканини (27 год)

Теоретична частина. Ознайомлення з технологією виготовлення декоративних виробів із тканини.

Практична частина. Виготовлення предметів інтер'єру побутового призначення (декоративних подушок, клаптикових картин та панно тощо).

Розділ 5. Сувеніри і подарунки (21 год)

5.1. Виготовлення сувенірів і подарунків до свят (21 год)

Теоретична частина. Ознайомлення з святами та обрядами.

Практична частина. Виготовлення сувенірів і подарунків до свят.

Розділ 6. Екскурсійна та виставкова діяльність (9 год)

6.1. Екскурсії, виставки, свята (9 год)

Екскурсії в музеї міста, на виставки у відділах ОЦПО та РТМ. Участь у різноманітних конкурсах, виставках. Організація та проведення свят.

Розділ 7. Самопізнання (9 год)

Теоретична частина. Я своїми очима і очима інших. Моє ставлення до себе. Емоції та почуття. Спілкування в групі. Невербальне спілкування. Мова жестів. Мої права і права інших людей. Конфлікт. Як реагувати в конфліктній ситуації.

Практична частина. Проективна методика «Автопортрет» (Р. Бернс), тест «Неіснуюча тварина» (М. Друкаревич). Вправи на розвиток умінь розуміти себе та інших. Читання і обговорення казки «Необхідна річ» (Р. Іванова, переклад О. Шиловської). Групові дискусії: «Коли виникає страх». «Коли я ображаюсь». Складання казки «Королева образа». Творчий проект «Я маю право». Заняття з елементами тренінгу «Конфлікт і способи його вирішення». Практикум ефективного спілкування.

Підсумок (6 год)

Підбиття підсумків роботи гуртка за півріччя та рік. Виставка робіт гуртківців. Визначення кращих робіт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- способи вишивання троянд стрічками;
- правила безпечного користування інструментами та приладами;
- прийоми композиційного рішення в декоративній композиції;
- правила поєднання матеріалів композиції;
- правила оздоблення інтер'єру картинами;
- прийоми плетіння на спицях;
- поняття «мода» та «стиль»;
- основні терміни, операції при швейних та волого-теплових роботах;
- основні властивості тканин, правила розкроювання;
- побудову креслення спідниць;
- прийоми моделювання на основі прямої двошовної спідниці;
- способи обробки вузлів та деталей;
- види декоративного оздоблення виробів та інтер'єру;
- назви основних емоцій і почуттів людини;
- свої позитивні і негативні риси, свою особистісну значимість;
- засоби невербальної комунікації;
- способи вирішення конфліктів;
- наслідки своєї поведінки.

Вихованці мають уміти та застосовувати:

- володіти прийомами вишивки стрічками;
- виготовляти картини із вишивкою стрічками;
- володіти прийомами плетіння на спицях;
- плести шкарпетки та рукавички;
- розрізняти тканину за складом та структурою;
- будувати креслення спідниць та виготовляти лекала;

- розкрюювати тканину за викрійками;
- виконувати технологічну послідовність поясного виробу;
- виконувати композиції з різних матеріалів та в різних техніках;
- виготовляти оздоблювальні елементи;
- розпізнавати свій емоційний стан та емоційні стани інших людей;
- передавати свій стан засобами вербальної і невербальної комунікації;
- управляти своїми емоціями;
- уникати конфліктів чи вирішувати їх конструктивно.

У вихованців мають бути сформовані компетенції:

- *пізнавальна*: ознайомлення з прийомами композиційного рішення в декоративній і тематичній композиціях, правилами поєднання матеріалів у композиції, різними способами вишивання троянд стрічками; прийомами плетіння на спицях, декоративного оздоблення виробів; ознайомлення з прийомами конструювання, моделювання, розкрою, обробки вузлів і деталей поясного виробу.
- *практична*: виконання об'ємних композицій із різних матеріалів у різних техніках (стрічкова вишивка та плетіння на спицях); використання знань із конструювання, моделювання та технології обробки поясного виробу (спідниці); виготовлення оздоблювальних елементів; оволодіння навичками самореалізації та самоконтролю;
- *творча*: розвиток творчих здібностей (просторової уяви, фантазії, естетичного смаку); набуття досвіду творчої діяльності під час роботи з різними матеріалами; здатність проявляти творчу ініціативу під час створення композицій і виробів;
- *соціальна*: оволодіння основами культури праці та поведінки; формування уявлень про емоційні стани людей, прояви емоцій, розвиток комунікативної активності, виявлення позитивної мотивації до творчої діяльності; формування вмінь конструктивної взаємодії з однолітками; застосування отриманих знань у соціальній сфері.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ	Кількість годин		
	Теоретичні х	Практичні х	Усього
Вступ	3	-	3
Розділ 1. Декорування тканини. Оздоблення та оформлення інтер'єру	18	54	72
1.1. Ручні та машинні оздоблювальні шви та роботи	6	15	21
1.2. Виготовлення штучних квітів з різних матеріалів	6	24	30
1.3. Використання різних технік для виготовлення елементів оформлення інтер'єру	6	15	21
Розділ 2. Конструювання та моделювання одягу	30	51	81
2.1. Конструювання та моделювання поясних виробів	9	9	18
2.2. Конструювання та моделювання жіночих плечових виробів	12	12	24
2.3. Конструювання та моделювання костюму	9	30	39
Розділ 3. Стрічкова вишивка	3	24	27
3.1. Оформлення стрічковою вишивкою	3	24	27
Розділ 4. Експериментальна та виставкова діяльність	3	15	18
4.1. Виготовлення виставкових виробів	3	6	9
4.2. Експериментальні, виставки, свята	-	9	9
Розділ 5. Самоменеджмент	3	6	9
Підсумок	6	-	6
Разом	66	150	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (3 год)

Завдання та план роботи на рік. Правила поведінки в закладі. Техніка безпеки. Організаційні питання.

Розділ 1. Декорування тканини.

Оздоблення та оформлення інтер'єру (72 год)

1.1. Ручні та машинні оздоблювальні шви та роботи (21 год)

Теоретична частина. Ручні та машинні буфи – різновид художнього оздоблення та оформлення тканини. Інструменти та матеріали. Техніка безпеки. Розмітка на тканині. Умовні позначення, схеми. Розрахунок кількості тканини. Техніка та послідовність виконання.

Практична частина. Виготовлення зразків ручних і машинних буф. Виготовлення декоративних виробів із тканини (предмети побутового інтер'єру та аксесуари).

1.2. Виготовлення штучних квітів із різних матеріалів (30 год)

Теоретична частина. Природні, штучні та текстильні матеріали для виготовлення квітів. Творчий підхід у виборі матеріалів та оздобленні виробів. Підбір кольорових сполучень. Естетика та культура під час виконання робіт.

Квіти з гофрованого паперу (лілея, троянда, гвоздика тощо).

Технологія виготовлення бутоньєрок і квітів методом нанизування на тонкий дріт. З'єднання елементів та оформлення виробів.

Виготовлення квітів із текстильних матеріалів. Робота за схемами та шаблонами. Створення об'ємних композицій.

Квіти з натуральної або штучної шкіри.

Практична частина. Виготовлення квітів. Створення композицій (використання квіткових мотивів в оздобленні одягу та інтер'єру).

1.3. Використання різних технік під час виготовлення елементів оформлення інтер'єру (21 год)

Теоретична частина. Використання квіткових мотивів. Загальне ознайомлення з техніками «декупаж» та «кракелюр». Матеріали, їх основні властивості. Послідовність виготовлення виробів. Створення композицій та їх оздоблення.

Практична частина. Виготовлення виробів (декоративні вази, рамки, сюжетні картинки тощо).

Розділ 2. Конструювання та моделювання одягу (81 год)

2.1. Конструювання та моделювання поясних виробів. Брюки (18 год)

Теоретична частина. Мірки, необхідні для крою брюк. Побудова креслення та моделювання в масштабі. Особливості обробки вузлів і деталей (ВТО деталей крою, застібки, кишень, манжетів).

Технологічна послідовність обробки брюк. Техніка безпеки.

Практична частина. Побудова креслення одягу свого розміру. Виготовлення зразків обробки вузлів і деталей.

2.2. Конструювання та моделювання жіночих плечових виробів без коміра та рукавів (24 год)

Теоретична частина. Зняття мірок, їх послідовність, правила запису. Прибавки.

Побудова креслення в масштабі. Основні прийоми моделювання. Технологія повузлової обробки. Технологічна послідовність обробки виробу.

Практична частина. Побудова креслення на свій розмір. Розробка моделей із використанням прийомів технічного моделювання. Виготовлення лекал. Виготовлення зразків повузлової обробки (обробка горловини та пройми різними способами, накладні кишені, оздоблювальні деталі).

2.3. Конструювання та моделювання костюму (39 год)

Теоретична частина. Вибір моделі. Підбір тканини. Побудова креслення виробу свого розміру. Виготовлення лекал. Правила розкрою. Обробка деталей крою. Підготовка до примірок, їх проведення. Основні дефекти та способи їх усунення. Правила безпечної праці. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Розкрій. Підготовка та проведення примірок. Пошиття виробу. Оздоблення костюму.

Розділ 3. Стрічкова вишивка (27 год)

3.1. Оформлення стрічковою вишивкою (27 год)

Теоретична частина. Повторення матеріалу: шви, стібки, способи вишивання квітів.

Методика виконання робіт. Самостійна розробка ескізів. Підбір матеріалів. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення декоративних виробів з елементами стрічкової вишивки. Оздоблення одягу.

Розділ 4. Екскурсійна та виставкова діяльність (18 год)

4.1. Виготовлення виставкових виробів (9 год)

Виготовлення експонатів на обласні та всеукраїнські виставки дитячої творчості.

4.2. Екскурсії, виставки, свята (9 год)

Екскурсії до музеїв міста, на виставки у відділах ОЦПО та РТМ. Участь у конкурсах, виставках. Організація та проведення свят, акцій, вікторин.

Розділ 5. Самоменеджмент (9 год)

Теоретична частина Моя унікальність. Я та мій внутрішній світ. Самопізнання. Цінності в моєму житті. Життєвий вибір. Здібності і вибір професії. Життєві цілі. Мета. Постановка мети. Умови досягнення мети. Планування діяльності.

Практична частина. Вправи на розвиток уміння розуміти себе та інших: «Я очима інших», «Намалюй настрій», «Передай емоцію», «Намалюй діалог». Вправа «Аукціон цінностей». Визначення мети діяльності (на прикладі роботи учнів на занятті). Мозковий штурм «10 кроків на шляху до мети».

Самодіагностика: «Наскільки я впевнений (на) в собі», «Як я досягаю мети».

Складання плану роботи. Вправа «Лист до себе».

Підсумок (6 год)

Підбиття підсумків роботи гуртка за півріччя та рік. Організація та проведення виставки робіт гуртківців. Визначення кращих вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати та розуміти:

- основні дані про естетику і дизайн;
- правила безпечного користування інструментами та приладами при виконанні швейних робіт;
- види декоративного оздоблення тканини;
- схеми та послідовність виготовлення оздоблювальних буф;
- техніку виготовлення штучних квітів з різних матеріалів;
- сучасні техніки в декоративно-ужитковому мистецтві;
- поняття «декоративний ансамбль» в інтер'єрі;
- побудову креслення поясного виробу - брюк;
- побудову креслення жіночого плечового виробу - жилету;
- основні прийоми моделювання;
- основні види дефектів, їх причини, способи усунення;
- правила розкрою та обробки деталей крою;
- технологію обробки вузлів деталей брюк та плечового виробу без коміра та рукавів;
- критерії оцінювання виробів з позиції художньої естетики та техніки виконання;
- цінність життя;
- свою особистісну значимість, унікальність внутрішнього світу;
- методи самопізнання;
- умови досягнення мети.

Вихованці мають уміти і застосовувати:

- безпечно користуватись електрообладнанням, колючими та ріжучими предметами;
- створювати декоративні ансамблі, розробляти і виготовляти сувеніри та декоративні вироби з різних матеріалів, оздоблювати їх;
- добирати матеріали та інструменти залежно від конструкції виробу;
- читати схеми і виконувати за ними різні види оздоблювальних буф;
- застосовувати отримані знання та вміння при створенні декоративних виробів;
- виготовляти штучні квіти з різних матеріалів та використовувати їх в оздоблення одягу та інтер'єру;
- виготовляти вироби декоративного оздоблення інтер'єру в сучасних техніках;
- будувати креслення брюк та жіночого плечового виробу;
- виконувати основні прийоми моделювання;
- володіти знаннями з технології обробки та пошиття виробів та застосовувати їх на практиці;
- вміло підбирати елементи та матеріали при оздобленні виробів;
- здійснювати творчий аналіз виконаних робіт;
- розрізняти свої емоції та емоції інших людей;
- управляти своїми емоціями;
- передбачати наслідки своєї поведінки;
- розрізняти поняття «цілі» й «цінності»;

- самостійно ставити перед собою мету та знаходити шлях до її досягнення. У вихованців мають бути сформовані компетенції:
- *пізнавальна*: оволодіння знаннями про естетику, дизайн, сучасні техніки в декоративно-ужитковому мистецтві та основними прийомами моделювання; освоєння критеріїв оцінювання виробів із позиції художньої естетики та техніки виконання;
- *практична*: використання набутого досвіду для самостійного створення декоративних виробів, дотримання правил безпечної праці; здійснення творчого аналізу виконаних робіт;
- *творча*: набуття досвіду творчої діяльності під час роботи з різними матеріалами; розвиток творчої ініціативи;
- *соціальна*: усвідомлення життєвих цінностей; розвиток комунікативної активності, вміння планувати своє майбутнє та робити кроки до його здійснення на основі правової та громадянської самосвідомості.

Вищий рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ

Розділ, тема	Кількість годин		
	Теоретичні х	Практичні х	Усього
Вступ	3	-	3
Розділ 1. Конструювання та моделювання одягу	33	66	99
1.1. Розробка моделі, розкрій	3	6	9
1.2. Технологічна послідовність виготовлення виробу	15	30	45
1.3. Оздоблення виробу та виготовлення аксесуарів	12	27	39
1.4. Захист моделі, показ	3	3	6
Розділ 2. Декорування інтер'єру	18	66	84
2.1. Розробка деталей декоративного ансамблю	3	6	9
2.2. Конструктивні рішення під час створення виробів	3	6	9
2.3. Технологічна послідовність виготовлення ансамблю	6	30	36
2.4. Обробка елементів ансамблю	3	18	21
2.5. Захист творчого проекту	3	6	9
Розділ 3. Екскурсійна та виставкова діяльність	6	9	15
3.1. Екскурсії, конкурси, свята, виставки	6	9	15
Розділ 4. Самоменеджмент	3	6	9
Підсумок	6	-	6

Разом	69	147	216
-------	----	-----	-----

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (3 год)

Завдання та план роботи на рік. Правила поведінки в закладі. Техніка безпеки. Організаційні питання.

Розділ 1. Конструювання та моделювання одягу (99 год)

1.1. Розробка моделі, розкрій (9 год)

Теоретична частина. Святкове вбрання. Вибір моделі святкового вбрання. Підбір матеріалів та елементів оздоблення, розрахунок необхідної кількості тканини та матеріалів. Правила розкладки лекал на тканині.

Практична частина. Зняття мірок. Побудова креслення на визначений розмір. Виготовлення лекал. Розкрій.

1.2. Технологічна послідовність виготовлення виробу (45 год)

Теоретична частина. Ознайомлення з послідовністю пошиття виробу. Створення технологічних карт. Проведення примірок. Дефекти та способи їх усунення.

Практична частина. Підготовка та проведення примірок. Обробка вузлів і деталей, волого-теплова обробка. Пошиття виробу.

1.3. Оздоблення виробу та виготовлення аксесуарів (39 год)

Теоретична частина. Оздоблення виробу накладними манжетами та комірами, штучними квітами з тканини, ручними та машинними буфами. Виготовлення аксесуарів до сукні. Оздоблення сукні (тканина, бісер, стрічкова вишивка, плетіння гачком).

Практична частина. Виготовлення оздоблювальних деталей та аксесуарів.

1.4. Творчий захист моделі (6 год.)

Теоретична частина. Аналіз готового виробу. Захист моделей.

Практична частина. Підготовка до показу. Показ готових виробів.

Розділ 2. Декорування інтер'єру (84 год)

2.1. Деталі декоративного ансамблю (9 год)

Теоретична частина. Інтер'єр. Його оформлення й оздоблення.

Створення декоративного ансамблю. Створення ескізу. Складання технологічних карт окремого виробу. Підбір і поєднання матеріалів.

Практична частина. Кількість матеріалів для виготовлення та оздоблення виробів.

2.2. Конструктивні рішення під час виготовлення виробів (9 год)

Теоретична частина. Виготовлення лекал для розкроювання виробів та елементів оздоблення об'ємних виробів. Правила розкрою.

Практична частина. Виготовлення лекал. Розкрій. Обробка деталей крою.

2.3. Технологічна послідовність виготовлення ансамблю (36 год)

Теоретична частина. Технологія обробки окремих деталей виробу.

Робота з прикладом (синтепоном, клейовими та підкладочними матеріалами). Особливості обробки об'ємних виробів (ковдри, штори): обробка застібок, пришивання тасьми.

Практична частина. Виготовлення оздоблювальних деталей у ковдрах і шторах. Пошиття виробів ансамблю.

2.4. Остаточна обробка елементів ансамблю (21 год)

Теоретична частина. Оздоблювання виробів ансамблю дрібними оздоблювальними деталями (бісером, стрічками, буфами) та предметами (вази, рамки, тощо) з використанням сучасних технік.

Практична частина. Оздоблення ансамблю. Виготовлення ваз, рамок тощо.

2.5. Захист творчого проекту (9 год)

Теоретична частина. Ознайомлення із творчими проектами.

Практична частина. Написання рефератів. Створення технологічних карт, креслень, фотоматеріалів, необхідних для захисту проекту. Аналіз ансамблю. Захист творчого проекту.

Розділ 3. Екскурсійна та виставкова діяльність(15 год)

3.1. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (15 год)

Екскурсії до музеїв міста, на виставки у відділах ОЦПО та РТМ. Виготовлення робіт на обласні та всеукраїнські виставки дитячої творчості, участь у них. Організація та проведення свят.

Розділ 4.Самоменеджмент (9 год)

Теоретична частина Самовизначення. Як ставити цілі та досягати їх. Професійне визначення. Здібності людини й вибір професії. Темперамент і професія. Помилки при виборі професії. Заняття в гуртку і вибір професії. Самооцінка. Її роль в поведінці людини. Самоаналіз. Саморегуляція. Ставлення до помилок.

Практична частина. Вправи на розвиток уміння розуміти себе та інших: «Мій герб», «Автопортрет», «Портфоліо», «Який я», «Я реальний, Я ідеальний» Диспут «Успішна людина. Яка вона?» Самодіагностика: визначення типу нервової системи за методикою «Теппінг-тест». Визначення професійних інтересів та нахилів за диференційно-діагностичним опитувальником Є. Клімова. Тест «Дізнайся про себе». Рольова гра «Співбесіда». Вправи та ігри: «Вчимося скласти резюме», «Відгадай професію», «Секрет успіху», «Мої творчі досягнення». Малювання «Я в майбутньому». Заняття з елементами психотренінгу «Як досягати успіху в житті». Практикум щодо вироблення критичного ставлення до власних помилок.

Підсумок (6 год)

Підбиття підсумків роботи гуртка за півріччя та рік. Виставка-конкурс робіт гуртківців. Визначення кращих вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати та розуміти:

- різні види рукоділля;
- технологію виготовлення різних видів оздоблювальних деталей та аксесуарів в різних техніках та видах рукоділля;

- створення ескізу виробу;
- прийоми побудови креслень та моделювання складних об'ємних виробів;
- дефекти та способи їх усунення;
- технологічну послідовність обробки вузлів та деталей в різних моделях виробів;
- технологію пошиття одягу, виробів побутово-ужиткового та декоративного призначення;
- основи дизайну в одязі та в оздобленні інтер'єру;
- особливості розкрою об'ємних виробів;
- критерії оцінювання виробів з позиції художньої естетики та техніки виконання;
- свою особистісну значимість, унікальність внутрішнього світу;
- методи самопізнання;
- роль самооцінки в поведінці людини;
- методи саморегуляції;
- умови досягнення мети.

Вихованці мають уміти та застосовувати:

- розробляти ескізи виробів;
- працювати з журналами мод та дизайну;
- розраховувати необхідну кількість тканини та оздоблювальних матеріалів;
- будувати креслення та виготовляти лекала складних виробів одягу та інтер'єру;
- виконувати розкрій складних виробів;
- виконувати примірки та усувати їх недоліки;
- шити складні вироби одягу та інтер'єру;
- створювати технологічні картки в залежності від виду роботи;
- використовувати різні види технік при оздобленні інтер'єру;
- працювати з різними матеріалами та правильно поєднувати їх;
- аналізувати готові вироби;
- використовувати методи саморегуляції для роботи над собою;
- конструктивно спілкуватися в групі;
- використовувати власні ресурси і можливості на шляху до успіху;
- критично ставитися до власних помилок.

У вихованців мають бути сформовані компетенції:

- *пізнавальна*: оволодіння різними видами рукоділля в народних і сучасних техніках; поглиблення знань із конструювання та моделювання одягу, дизайну інтер'єру;
- *практична*: уміння створювати вироби для практичного вжитку, декоративні вироби, композиції, творчі проекти; використання набутого досвіду практичної творчої діяльності під час створення власних проектів; оволодіння технологією виконання робіт в різних техніках декоративно-ужиткового мистецтва;
- *творча*: розвиток творчих здібностей в процесі проектної діяльності, здатність проявляти творчу ініціативу під час розв'язання творчих завдань;
- *соціальна*: усвідомлення життєвих цінностей; розвиток комунікативної активності, формування власної точки зору на основі критичного мислення та активних форм пізнання, розвиток здатності до особистісного та професійного

самовизначення; уміння планувати своє майбутнє та робити кроки до його здійснення на основі правової та громадянської самосвідомості.

**Орієнтовний перелік обладнання
для організації роботи гуртка «Креативне рукоділля»**

Основне обладнання	Кількість
Витинанки	
<i>Матеріали</i>	
Ватман	20 шт.
Клей ПВА	20 шт.
Клейонка для столів	10 шт.
<i>Інструменти</i>	
Лінійка дерев'яна 30 см	20 шт.
Ніж для паперу	20 шт.
Ножиці	20 шт.
Щіточка для клею	20 шт.
<i>Пристосування</i>	
Рамки для оформлення витинанок різних розмірів	20 шт.
<i>Таблиці і плакати</i>	
Техніка безпеки	1 к-т
Різновиди витинанок	1 к-т
Природний матеріал	
<i>Матеріали</i>	
Природний матеріал різного походження	Необмежена кількість
Кольоровий картон	10 компл.
Оздоблювальні матеріали	Необмежена кількість
<i>Приладдя</i>	
Пензлики	20 шт.
Клей	20 шт.
Серветки	20 шт.
Швейна справа	
<i>Матеріали</i>	
Танина різної фактури та кольору	Необмежена кількість
Картон	10 лист.
Клей ПВА, силіконовий	10 фл.
Крейда для розкрою	10 шт.
Мішковина	За необх.
Нитки різного кольору	50 шт.
Олівці прості	20 шт.
Поролон	За необх.

Ручки	20 шт.
Фурнітура різної фактури	Необмежена кількість
<i>Інструменти</i>	
Голки різного розміру	10 наб.
Ножиці побутові	20 шт.
Наперсток	20 шт.
Лінійка дерев'яна	20 шт.
Сантиметрова стрічка	10 шт.
Лекала, викрійки	20 шт.
<i>Таблиці і плакати</i>	
Правила техніки безпеки для гуртка	1 к-т
Схеми побудови креслення виробів	10 к-т
Технологічні карти	20 шт.
<i>Обладнання</i>	
Швейні машини	10 шт.
Обметувальна машина	1 шт.
Праска	5 шт.
Прасувальна дошка	5 шт.
Манекени	2 шт.
Сучасні техніки рукоділля	
<i>Матеріали</i>	
Фарба акрилова	20 шт.
Серветки паперові	20 комп..
Клей для розтріскування	10 флаконів
Фарби для кракелюра	20 шт.
Лак	10 флаконів
<i>Інструменти</i>	
Пензлики	20 шт.
Ножиці	20 шт.
<i>Таблиці та плакати</i>	
Інструкційні схеми	1 к-т
Техніка безпеки	1 к-т
Вишивка стрічками	
<i>Матеріали</i>	
Бязь	20 м
Калька для олівців	1 рулон
Клей ПВА	3 шт.
Копіювальний папір	5 упаковок
Нитки	20 к-т
Стрічки	50 мотків
Тканина для вишивання стрічками	20 м
<i>Пристосування</i>	
П'яльця різного діаметра	20 к-т

<i>Інструменти</i>	
Голки для вишивки стрічками	10 наб.
Ножиці побутові малі	20 шт.
Наперсток	20 шт.
Шпильки швейні	2 упаковки
Лінійка дерев'яна	20 шт.
Бісероплетіння	
<i>Матеріали</i>	
Набір бісеру	20 к-т
Набір стеклярусу	20 к-т
Набір ниток	10 к-т
Набір капронових ниток	10 к-т
Моток волосіні	20 шт.
Калька під олівець	2 рулона
Клей ПВА	10 шт
<i>Інструменти</i>	
Голка для бісеру	20 шт.
Голка звичайна	20 шт
Наперсток	20 шт
Ножиці побутові	20 шт
Лінійка дерев'яна	20 шт
Пензлик	20 шт
<i>Таблиці, плакати</i>	
Види плетіння	1 к-т
Правила техніки безпеки	1 к-т
Квілінг	
<i>Матеріали</i>	
Кольоровий папір	20 компл.
Картон	20 компл.
Клей ПВА	10 флак.
<i>Інструменти</i>	
Ніж	1 шт.
Ножиці	20 шт
Дощечка	20 шт
Пензлики	20 шт.

Використані джерела і література

1. Батраченко Н.В., Головінов В.П., Каменєва Н.М. Технологія виготовлення жіночого одягу. Підручник для учнів професійно-технічних навчальних закладів. К.: Вікторія, 2000. 512с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості: Сходження до духовності [Текст]: наук. видання. К. :Либідь, 2006. 272 с.

3. Життєтворчий потенціал реабілітаційної педагогіки: роздуми над проблемою [Текст]: збірник. / ред. кол.: С. О. Новік. К. : Наук. думка, 2002. 308 с.
4. Радкевіч В.О. Моделивання одягу. Підручник для учнів і студентів професійних закладів освіти. К. : Вікторія, 2000. 352с.
5. Репіленко Л. Аплікація із природного матеріалу. Тернопіль. «Підручники і посібники», 2008.
6. Савчин М. В .Вікова психологія: навч. посіб. К. :Академвидав, 2005. 360 с.
7. Технологія тренінгу / упоряд. О. Главник. Г. Бевз; за ред. С.Ю. Максименко. К. :Главник, 2005. 112 с.
8. <https://www.samotuzhky.com.ua/>
9. <https://idei-dekoru.com/>
10. <https://www.elysiandaisies.com/>
11. <https://www.pinterest.com/>